

**Sekretariat
Prezesa
Trybunału Konstytucyjnego**
5.12.2018 *Manel*

Warszawa, 5 grudnia 2018 r.

Sędziowie Trybunału Konstytucyjnego:

Leon Kieres

Piotr Pszczółkowski

Małgorzata Pyziak-Szafnicka

Stanisław Rymar

Piotr Tuleja

Sławomira Wronkowska – Jaśkiewicz

Marek Zubik

Pani Julia Przyłębska

Prezes Trybunału Konstytucyjnego RP

W związku z odmową załączenia uwag części sędziów Trybunału Konstytucyjnego (dalej: TK albo Trybunał) do „Informacji o istotnych problemach wynikających z działalności i orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego w 2017 roku” oraz ignorowaniem kilku wniosków sędziów konstytucyjnych o zmianę sposobu wyznaczania składów orzekających Trybunału, wobec stwierdzenia niezgodnego z ustawą ich wyznaczania, wnosimy o opublikowanie niniejszego stanowiska wraz z załącznikami na stronie internetowej Trybunału oraz przekazania ich: Prezydentowi RP, I Prezes Sądu Najwyższego, Prezesowi Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz Prezesowi Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

I. Uwagi dotyczące wyznaczania składów orzekających Trybunału Konstytucyjnego.

Już pismem z 6 kwietnia 2017 r. ośmiu sędziów TK sygnalizowało, że począwszy od 2017 r. składy orzekające Trybunału kształtowane są w sposób arbitralny (*załącznik nr 1 pismo z 6 kwietnia 2017 r.*). Pismem z 29 czerwca 2018 r. siedmioro sędziów TK ponownie zwróciło się w tej sprawie do prezes Trybunału, Julii Przyłębskiej (*załącznik nr 2 pismo z 29 czerwca 2018 r.*). W piśmie tym sędziowie wskazali, że przyjęta od stycznia 2017 r. praktyka wyznaczania składów jest niezgodna z art. 38 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz.U. poz. 2072, dalej: uotpTK), z mocy którego prezes TK posiada kompetencję do wyznaczenia składu orzekającego, nie jest natomiast uprawniony do dowolnego wyznaczania składów, ani do dokonywania dowolnych zmian w składach orzekających już wyznaczonych. Sędziowie wskazali, że przestrzeganie ustawowych zasad kształtowania składów orzekających w praktyce powinno gwarantować przewidywalność i transparentność tego procesu, nie tylko wobec sędziów Trybunału, ale także obywateli obserwujących jego pracę.

Uregulowanie w ustawie zasad wyznaczania sędziów do składów orzekający wskazuje, że nie jest to czynność o wyłącznie organizacyjnym znaczeniu. Stanowi ona jedną z gwarancji bezstronnego rozpoznania sprawy przez TK.

W myśl art. 38 ust. 1 uotpTK sędziów Trybunału do składu orzekającego, w tym przewodniczącego składu i sędziego sprawozdawcę, wyznacza Prezes Trybunału według kolejności alfabetycznej, uwzględniając przy tym rodzaje, liczbę oraz kolejność wpływu spraw do Trybunału. Z brzmienia przepisu wynika, że wpływająca do TK sprawa powinna być przydzielana kolejno sędziom znajdującym się na uporządkowanej alfabetycznie liście. Zachowanie powyższej zasady nie zawsze jest możliwe przede wszystkim ze względu na przewidzianą w art. 37 ust. 1 uotpTK możliwość wyłączenia sędziego, w art. 64 ust.1 uotpTK - możliwość łącznego rozpoznania spraw oraz ze względu na przekazywanie spraw, w których składy są już wyznaczone, do rozpoznania w pełnym składzie TK. Rozpoznawanie spraw w składach wyznaczonych według kolejności może również doznawać wyjątków w przypadku dłuższej nieobecności sędziego, spowodowanej np. chorobą.

Sformułowanie z art. 38 ust. 1 uotpTK „uwzględniając przy tym rodzaje, liczbę i kolejność wpływu” służy temu, by alfabetyczny przydział spraw odbywał się z zachowaniem równomiernego obciążenia poszczególnych sędziów. Powinni oni otrzymywać taką samą lub zbliżoną liczbę spraw. Alfabetyczna kolejność przydziału powinna być zachowana również w ramach poszczególnego rodzaju spraw. Konstytucja i ustawa wyróżnia rodzaje spraw w oparciu o sposób wszczęcia postępowania (wnioskowe, skargowe i wszczęte na skutek pytań prawnych) oraz ze względu na ich przedmiot (kontrola norm, spory kompetencyjne, badanie konstytucyjności celów i działania partii). Ustawa nie przewiduje wyodrębniania rodzaju spraw ze względu na ich przedmiot (*a contrario* brzmienie art. 38 ust. 2 uotpTK). Uwzględnianie rodzajów, liczby i kolejności spraw nie uzasadnia odejścia od alfabetycznej kolejności ich przydziału. Wręcz przeciwnie: ma ono tę kolejności zagwarantować, w sytuacji gdy w grę wchodzi wskazane wyżej, dodatkowe zmienne, przy równoczesnym zagwarantowaniu równomiernego obciążenia sprawami. Równomierność obciążenia jest istotna z dwóch powodów: po pierwsze – ma gwarantować sprawność postępowania TK, po drugie – ma zapobiegać manipulowaniu przydziałem spraw. Tym samym, ma zapobiegać naruszeniu bezstronności TK.

Art. 38 ust. 2 uotpTK przewiduje tylko jeden wyjątek od wskazanego wyżej sposobu wyznaczania składów: dopuszczalne jest pominięcie kolejności alfabetycznej wyłącznie w odniesieniu do sprawozdawcy, gdy uzasadnione jest to przedmiotem sprawy. W praktyce zastosowanie takiego wyjątku może być uzasadnione, gdy sędzia jest już sprawozdawcą w innej tożsamej przedmiotowo sprawie lub gdy przedmiot sprawy wiąże się ściśle z jego prawniczą specjalizacją. W odniesieniu do sędziego nie będącego sprawozdawcą nie jest w ogóle możliwe odstępianie od zasady alfabetycznej kolejności wyznaczania składów (*a contrario* brzmienie art. 38 ust. 2 uotpTK).

Podsumowując: z art. 38 ust. 1 i 2 uotpTK wynika adresowany do Prezesa Trybunału nakaz przydzielania spraw kolejno sędziom znajdującym się na uporządkowanej alfabetycznie liście. Sztywna reguła przydziału może być modyfikowana wyłącznie ze względu na okoliczności przewidziane w ustawie (art. 37 ust. 1, art. 39, art. 64 ust. 1). Wyznaczenie kolejnego sędziego do składu nadal jednak powinno być dokonywane z uwzględnieniem alfabetycznej kolejności. Z art. 38 ust. 1 i 2 uotpTK wynika również zakaz kształtowania składów orzekających w oparciu o inne, niewskazane w ustawie kryteria oraz zakaz arbitralnego, nieopartego na żadnych kryteriach, wyznaczania składów orzekających.

Jako przykłady naruszenia przepisu art. 38 uotpTK przy kształtowaniu składów orzekających przedstawiamy listę sędziów wyznaczonych w 2017 r. do składów orzekających w sprawach o wyłączenie sędziego (tabela nr 1), listę spraw w których zmieniono bezpodstawnie sędziego już wyznaczonego do składu orzekającego (tabela nr 2), zestawienie sędziów wyznaczanych do składów orzekających w sprawach o sygn. „K” z roku 2018 (tabela nr 3), zestawienie sędziów wyznaczanych do składów orzekających w sprawach o sygn. „K” z roku 2017 (tabela nr 4), oraz zestawienie liczby spraw o sygn. „K” z lat 2017 -2018 przekazanych do rozpoznania sędziom TK (tabela nr 5).

Należy podkreślić, że mimo pisemnych wniosków w tej sprawie, sędziom konstytucyjnym nie wyjaśniono, w jaki sposób prezes TK Julia Przyłębska realizuje obowiązujące ustawowe standardy wyznaczania składów orzekających.

TABELA NR 1.

LISTA SĘDZIÓW WYZNACZONYCH W 2017 R. DO SKŁADÓW ORZEKAJĄCYCH W SPRAWACH O WYLĄCZENIE SĘDZIEGO/ÓW.

Nazwisko i imię sędziego TK	Okres orzekania w 2017 r.	Liczba spraw o wyłączenie sędziego/ów, do rozpoznania których sędzia został wyznaczony przez prezesa TK w 2017 r.	Sygnatura sprawy
CIOCH HENRYK	01.01.17- 20.12.17	3	K 2/17, Kp 4/15, Kp 1/17.

JĘDREJEK GRZEGORZ	27.02.17- 31.12.17	12	K 24/14, Kp 4/15, Kp 1/17, K 24/14, K 10/15, K 36/15, SK 3/13, K 5/17, U 1/17, K 1/17, K 3/17, K 17/14.
JĘDRZEJEWSKI ZBIGNIEW	01.01.17-31.12.17	10	K 14/16, K 2/17, K 24/14, K 36/15, SK 3/13, K 5/17, U 1/17, Kp 4/15, K 3/17, SK 37/15.
KIERES LEON	01.01.17-31.12.17	1	U/17,
MORAWSKI LECH	01.01.17-12.07.17	2	K 24/14, SK 22/16*
MUSZYŃSKI MARIUSZ	01.01.17-31.12.17	6	Kp 4/15, Kp 1/17, Kp 4/15, K 13/17, K 17/14, SK 22/16*
PISKORSKI JUSTYN	18.09.17-31.12.17	2	K 13/17, K 36/15
PRZYŁĘBSKA JULIA	01.01.17-31.12.17	6	K 2/17, K 10/15, K 5/17, K 1/17, K 17/14, SK 37/15.
PSZCZÓLKOWSKI PIOTR	01.01.17-31.12.17	0	*
PYZIAK- SZAFNICKA MAŁGORZATA	01.01.17-31.12.17	1	U1/17,
RYMAR STANISŁAW	01.01.17-31.12.17	0	
TULEJA PIOTR	01.01.17-31.12.17	1	K 14/16,
WARCIŃSKI MICHAŁ	01.01.17-31.12.17	9	K 24/14, K 24/14, K 10/15, K 36/15, SK 3/13, K 1/17, K

			3/17, K 36/15, SK 37/15.
WRONKOWSKA – JAŚKIEWICZ SŁAWOMIRA	01.01.17-31.12.17	2	U 1/17, K 14/16.
WRÓBEL ANDRZEJ	01.01.17-24.01.17	0	
ZIELONACKI ANDZREJ	28.06.17-31.12.17	4	U 1/17, Kp 4/15, K 13/17, K 36/15.
ZUBIK MAREK	01.01.17-31.12.17	0	

*2 lutego 2017 r., w sprawie o sygn. SK 22/16 Trybunał w składzie: L. Morawski (spr.), P. Pszczółkowski (przew.) orzekł o wyłączeniu STK L.Kieresa. P. Pszczółkowski został wyznaczony do rozpoznania tej sprawy zarządzeniem z 26 października 2016 r. przez prezesa TK A. Rzeplińskiego razem z J. Przyłębską i A. Wróblem. Następnie skład został zmieniony zarządzeniem prezesa TK J. Przyłębskiej z 26 stycznia 2016 r. W miejsce sędziów J. Przyłębskiej i A. Wróbla do rozpoznania wniosku wyznaczeni zostali L. Morawski i M. Muszyński.

Jak wynika z Tabeli nr 1, składy orzekające TK w sprawach dotyczących rozpoznania wniosków o wyłączenie sędziów były wyznaczone niezgodnie z art. 38 ust.1 uotpTK, statuującym wymóg przydzielania sędziom konstytucyjnym spraw według kolejności alfabetycznej. Świadczy o tym rażąca dysproporcja w zakresie powierzenia poszczególnym sędziom spraw tego rodzaju. W 2017 r. do składów orzekających o wyłączeniu sędziego wyznaczeni zostali: jednokrotnie – L. Kieres, M. Pyziak-Szafnicka i P. Tuleja, dwukrotnie – S. Wronkowska-Jaśkiewicz, L. Morawski (zmarł 12 lipca 2017 r.) i J. Piskorski (objął obowiązki 18 września 2017 r.), trzykrotnie – H. Cioch (zmarł 20 grudnia 2017), czterokrotnie – A. Zielonacki (objął obowiązki 28 czerwca 2017 r.), sześciokrotnie – M. Muszyński i J. Przyłębska, dziewięciokrotnie – M. Warciński, dziesięciokrotnie – Z. Jędrzejewski, dwunastokrotnie – G. Jędrejek. Sędziowie: P. Pszczółkowski, S. Rymar, A. Wróbel (orzekał do 24 stycznia 2017 r.) i M. Zubik nie zostali w 2017 r. wyznaczeni do żadnego z 20 składów orzekających, powołanych do rozpoznania wniosków o wyłączenie sędziego. Podkreślić należy, że część wniosków o wyłączenie dotyczyła więcej niż jednego sędziego.

TABELA NR 2.

LISTA SPRAW, W KTÓRYCH ZMIENIONO BEZPODSTAWNIE SĘDZIEGO JUŻ WYZNACZONEGO DO SKŁADU ORZEKAJĄCEGO (PRZYKŁADY).

Sygn. akt	Nazwisko i imię sędziego TK	Data zarządzenia o wyznaczeniu w miejsce sędziego do składu orzekającego innego sędziego
U 2/16	KIERES LEON	04.01.2017
U 2/16	RYMAR STANISŁAW	04.01.2017
U 2/16	TULEJA PIOTR	04.01.2017
SK 18/16	PSZCZÓŁKOWSKI PIOTR	04.01.2017
SK 18/16	TULEJA PIOTR	04.01.2017
K 1/17	PYZIAK – SZAFNICKA MAŁGORZATA	24.03.2017
P 7/17	PSZCZÓŁKOWSKI PIOTR	04.04.2017
P 7/17	TULEJA PIOTR	04.04.2017
P 7/17	WRONKOWSKA- JAŚKIEWICZ SŁAWOMIRA	07.06.2017

SK 8/16	TULEJA PIOTR	11.04.2017 (przywrócony do składu zarządzeniem z 12.04.2017)
K 24/16	WRONKOWSKA- JAŚKIEWICZ SŁAWOMIRA	28.06.2017
K 24/16	PSZCZÓŁKOWSKI PIOTR	20.03.2018
K 27/16	WRONKOWSKA- JAŚKIEWICZ SŁAWOMIRA	28.06.2017
K 27/16	PYZIAK-SZAFNICKA MAŁGORZATA	11.01.2018
P 10/16	WRONKOWSKA- JAŚKIEWICZ SŁAWOMIRA	16.10.2017
P 10/16	TULEJA PIOTR	16.10.2017 (ponownie wyznaczony do składu 25.01.2018)
K 19/16	WRONKOWSKA- JAŚKIEWICZ SŁAWOMIRA	07.02.2018
K 26/16	PSZCZÓŁKOWSKI PIOTR	13.02.2018
K 26/16	WRONKOWSKA- JAŚKIEWICZ SŁAWOMIRA	13.02.2018

TABELA NR 3.

**ZESTAWIENIE SĘDZIÓW WYZNACZANYCH DO SKŁADÓW
ORZEKAJĄCYCH W SPRAWACH O SYGN. „K” Z ROKU 2018.**

NAZWISKO I IMIĘ SĘDZIEGO TK	LICZBA WNIOSKÓW ROZPOZNAWANYCH Z UDZIAŁEM SĘDZIEGO	SYGN. AKT:
JĘDREJEK GRZEGORZ	5	K 1/18, K 7/18, K 8/18, K 11/18, K 12/18
JĘDRZEJEWSKI ZBIGNIEW	7	K 1/18, K 2/18, K 3/18, K 6/18, K 7/18, K 10/18, K 12/18
KIERES LEON	3	K 3/18, K 4/18, K 11/18
MUSZYŃSKI MARIUSZ	2	K 2/18, K 3/18
PISKORSKI JUSTYN	4	K 3/18, K 5/18, K 7/18, K 10/18
PRZYŁĘBSKA JULIA	6	K 1/18, K 4/18, K 6/18, K 8/18, K 10/18, K 12/18
PSZCZÓŁKOWSKI PIOTR	3	K 2/18, K 5/18, K 9/18
PYZIAK – SZAFNICKA MAŁGORZTA	2	K 2/18, K 11/18
RYMAR STANISŁAW	2	K 5/18, K 9/18
TULEJA PIOTR	2	K 4/18, K 9/18
WARCIŃSKI MICHAŁ	5	K 1/18, K 4/18, K 6/18, K 8/18, K 12/18
WRONKOWSKA – JAŚKIEWICZ SŁAWOMIRA	3	K 5/18, K 6/18, K 9/18
WYREMBAK JAROSŁAW	4	K 3/18, K 7/18, K 8/18, K 10/18
ZIELONACKI ANDRZEJ	9	K 1/18, K 2/18, K 4/18, K 6/18, K 7/18, K 8/18, K 10/18, K 11/18, K 12/18
ZUBIK MAREK	3	K 5/18, K 9/18, K 11/18

TABELA NR 4. ZESTAWIENIE SĘDZIÓW WYZNACZANYCH DO SKŁADÓW ORZEKAJĄCYCH W SPRAWACH O SYGN. „K” Z ROKU 2017.

NAZWISKO I IMIĘ SĘDZIEGO TK	LICZBA WNIOSKÓW ROZPOZNANYCH Z UDZIAŁEM SĘDZIEGO	SYGN. AKT:
JĘDREJEK GRZEGORZ	9	K 2/17, K 5/17, K 7/17, K 8/17, K 9/17, K 10/17, K 15/17, K 17/17, K 18/17
JĘDRZEJEWSKI ZBIGNIEW	9	K 1/17, K 7/17, K 8/17, K 9/17, K 10/17, K 10/17, K 15/17, K 16/17, K 18/17
KIERES LEON	7	K 1/17, K 3/17, K 7/17, K 8/17, K 9/17, K 10/17, K 16/17
MUSZYŃSKI MARIUSZ	7	K 1/17, K 3/17, K 4/17, K 5/17, K 7/17, K 11/17, K 16/17
PISKORSKI JUSTYN	3	K 3/17, K 12/17, K 15/17
PRZYŁĘBSKA JULIA	6	K 3/17, K 5/17, K 7/17, K 9/17, K 11/17, K 12/17
PSZCZÓŁKOWSKI PIOTR	3	K 2/17, K 4/17, K 6/17
PYZIAK – SZAFNICKA MAŁGORZATA	5	K 2/17, K 4/17, K 14/17, K 17/17, K 18/17
RYMAR STANISŁAW	7	K 4/17, K 6/17, K 8/17, K 12/17, K 14/17, K 17/17, K 18/17
TULEJA PIOTR	3	K 2/17, K 6/17, K 14/17
WARCIŃSKI MICHAŁ	6	K 2/17, K 5/17, K 8/17, K 10/17, K 11/17, K 12/17
WRONKOWSKA- JAŚKIEWICZ SŁAWOMIRA	4	K 6/17, K 14/17, K 17/17, K 18/17
WYREMBAK JAROSŁAW	4	K 11/17, K 12/17, K 15/17, K 16/17
ZIELONACKI ANDRZEJ	8	K 1/17, K 3/17, K 4/17, K 6/17, K 9/17, K 10/17, K 11/17, K 16/17
ZUBIK MAREK	2	K 14/17, K 17/17

Uwaga: sprawa o sygn. K 13/17 skierowana została do rozpoznania w pełnym składzie Trybunału Konstytucyjnego i nie została ujęta w tabeli nr 4.

TABELA NR 5.

ZESTAWIENIE SPRAW O SYGN. „K” Z LAT 2017 -2018 PRZEKAZANYCH DO ROZPOZNANIA SĘDZIOM TK .

NAZWISKO I IMIĘ SĘDZIEGO TK	LICZBA WNIOSKÓW Z LAT 2017 - 2018 ROZPOZNAWANYCH Z UDZIAŁEM SĘDZIEGO
JĘDREJEK GRZEGORZ <i>ORZEKA OD 27.02.2017</i>	14
JĘDRZEJEWSKI ZBIGNIEW	16
KIERES LEON	10
MUSZYŃSKI MARIUSZ	9
PISKORSKI JUSTYN <i>ORZEKA OD 18.09.2017</i>	7
PRZYŁĘBSKA JULIA	12
PSZCZÓŁKOWSKI PIOTR	6
PYZIAK – SZAFNICKA MAŁGORZATA	7
RYMAR STANISŁAW	9
TULEJA PIOTR	5
WARCIŃSKI MICHAŁ	11
WRONKOWSKA-JAŚKIEWICZ SŁAWOMIRA	7
WYREMBAK JAROSŁAW <i>ORZEKA OD 30.01.2018</i>	8
ZIELONACKI ANDRZEJ <i>ORZEKA OD 28.06.2017</i>	17
ZUBIK MAREK	5

Uwaga: sprawa o sygn. K 13/17 skierowana została do rozpoznania w pełnym składzie Trybunału Konstytucyjnego i nie została ujęta w tabeli nr 5.

Tabele nr 3, 4 i 5 - obejmujące wyznaczanie składów orzekających w sprawach fundamentalnych dla Państwa, najbardziej doniosłych z punktu widzenia ustrojowego, dotyczących rozpoznania wniosków o stwierdzenie zgodności ustaw lub ratyfikowanych umów międzynarodowych z Konstytucją oraz zgodności ustaw z umowami międzynarodowymi - w sposób jednoznaczny wskazują, że członkowie składów orzekających nie są wyznaczani według obowiązkowego w myśl art. 38 ust.1 uotpTK porządku alfabetycznego. O niezachowaniu porządku alfabetycznego świadczy przede wszystkim powierzenie do orzekania sędziom spraw tego typu o następujących bezpośrednio po sobie sygnaturach (np. K 7/18, K 8/17, K9/17, K 10/17, lub K 10/18, K 11/18, K 12/18) oraz wyraźna dysproporcja w ilości spraw powierzanych sędziom. Sędziowie **Piotr Tuleja i Marek Zubik** byli wyznaczani do składów orzekających w sprawach „K” z roku 2017 i 2018 tylko **pięć** razy, **Piotr Pszczółkowski** **sześć** razy, natomiast **sędziowie Andrzej Zielonacki siedemnaście** razy, **Zbigniew Jędrzejewski szesnaście** razy, a **Grzegorz Jędrejek czternaście**.

II. Pozostałe uwagi do „Informacji o istotnych problemach wynikających z działalności i orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego w 2017 roku”.

1. Po powierzeniu przez Prezydenta RP obowiązków prezesa Trybunału STK Julii Przyłębskiej udzieliła ona pełnomocnictw do kierowania Trybunałem prof. Mariuszowi Muszyńskiemu. Tym samym, faktycznie pozbawiono możliwości sprawowania funkcji przez urzędującego wiceprezesa TK, Stanisława Biernata (*załącznik nr 3 – pełnomocnictwo z 20 grudnia 2016 r.*)

2. Na dzień 1 lutego 2017 r. zostało zwołane Zgromadzenie Ogólne Sędziów TK. Przedmiotem obrad miało być stwierdzenie wygaśnięcia mandatu STK Andrzeja Wróbla. Wbrew treści art. 7 ust 3 uotpTK ani o terminie, ani o porządku posiedzenia nie zostali powiadomieni wiceprezes TK Stanisław Biernat oraz sędziowie TK: Stanisław Rymar, Piotr Tuleja i Marek Zubik. Obowiązkiem prezesa Trybunału, wynikającym z art. 7 ust. 3 uotpTK, jest zawiadomienie sędziów Trybunału o porządku i terminie posiedzenia. Z obowiązku tego nie zwalnia prezesa TK okoliczność korzystania przez sędziego ze zwolnienia od pracy czy urlopu wypoczynkowego.

3. W dniu 6 kwietnia 2017 r. większość sędziów Trybunału zwróciła się do prezesa Trybunału z wnioskiem o zwołanie Zgromadzenia Ogólnego Sędziów TK. We wniosku wiceprezes TK Stanisław Biernat oraz sędziowie TK: Leon Kieres, Małgorzata Pyziak-Szafnicka, Piotr Pszczółkowski, Stanisław Rymar, Sławomira Wronkowska-Jaśkiewicz, Piotr Tuleja i Marek Zubik podkreślili, że STK Julia Przyłębska – mimo publicznej deklaracji z 21 grudnia 2016 r., kiedy Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej powierzył Jej obowiązki prezesa Trybunału – nie zwołuje żadnych narad, obrad Zgromadzenia Ogólnego Sędziów TK, ani nawet spotkań z udziałem wszystkich sędziów konstytucyjnych.

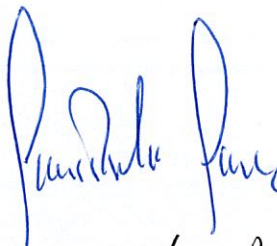
W piśmie tym sędziowie poruszyli następujące kwestie:

- a) nierozpoznawania przez trzysobowy skład Trybunału (Julia Przyłębska, Mariusz Muszyński, Michał Warciński) sprawy U 1/17 z wniosku Prokuratora Generalnego, której zawisłość przed TK była wykorzystywana do instrumentalnego wyłączenia ze składów orzekających sędziów: Stanisława Rymara, Piotra Tulei, Marka Zubika (wniosek nie został rozpoznany do chwili obecnej),
- b) szeroko stosowanej od stycznia 2017 r., niezgodnej z przepisami ustawy, praktyki arbitralnego wyznaczania i zmian składów orzekających, wyznaczonych uprzednio zgodnie z kolejnością alfabetyczną, co niweczy gwarancje niezawisłości i bezstronności sędziowskiej,
- c) łączenia funkcji sędziego TK z obowiązkami administracyjnymi w toku reorganizacji Trybunału. Realizację powstałego 20 grudnia 2016 r., na mocy ustawy, obowiązku powołania likwidatora biura TK zastąpiono powierzając obowiązki urzędnicze prof. Mariuszowi Muszyńskiemu,
- d) ograniczenia dostępu mediów do prac TK, wbrew zasadom Konstytucji, praktyce trybunalskiej, oraz interesowi publicznemu. *(załącznik nr 1 pismo z 6 kwietnia 2017 r.)*

4. W piśmie z 17 maja 2017 r. ośmioro sędziów TK zwróciło się do prezesa Trybunału Julii Przyłębskiej o wyjaśnienie, kto i na jakiej podstawie prawnej podjął decyzję o usunięciu z bazy orzeczeń TK wyroków wydanych w sprawach o sygn. K 47/15, K 39/16 oraz K 44/16. Pismo sędziów pozostało bez jakiegokolwiek odpowiedzi *(załącznik nr 4 pismo z dnia 17 maja 2017 r.)*.

5. Podczas Zgromadzenia Ogólnego Sędziów TK w dniu 27 lipca 2017 r., sędziom Trybunału uniemożliwiono dyskusję i zgłaszanie uwag do projektu Regulaminu TK. Po

kilkuminutowym wysłuchaniu części uwag wniesionych przez dwóch sędziów, Zgromadzenie Ogólne przegłosowało wniosek prof. Mariusza Muszyńskiego o przyjęcie projektu bez dyskusji, pomimo sygnalizowania przez część sędziów Trybunału, że niektóre postanowienia projektu Regulaminu są sprzeczne z Konstytucją. Pisemne stanowisko w sprawie projektu Regulaminu TK z 19 lipca 2017 r. złożył STK Piotr Tuleja (załącznik nr 5 pisemne stanowisko STK Piotra Tulei).

 Starosta
 Piotr Tuleja

 Mateusz Srofiel
 Sędziwa Okręgowa Izba
 Sędziwa Okręgowa Izba

W załączeniu

- załącznik nr 1 pismo z 6 kwietnia 2017 r.,
- załącznik nr 2 pismo z 29 czerwca 2018 r.,
- załącznik nr 3 – pełnomocnictwo z 20 grudnia 2016 r.,
- załącznik nr 4 pismo z 17 maja 2017 r.,
- załącznik nr 5 pisemne stanowisko STK Piotra Tulei.

Warszawa, 6 kwietnia 2017 r.

Sędziowie Trybunału Konstytucyjnego
Stanisław Biernat
Leon Kieres
Małgorzata Pyziak-Szafnicka
Piotr Pszczółkowski
Stanisław Rymar
Piotr Tuleja
Sławomira Wronkowska-Jaśkiewicz
Marek Zubik

Sekretariat
Prezesa
Trybunału Konstytucyjnego

6.04.2017 *[Signature]*

Pani Sędzia

Julia Przyłębska

Prezes Trybunału Konstytucyjnego

Szanowna Pani Prezes,

Pozwalamy sobie przekazać Pani wniosek niżej podpisanych sędziów Trybunału Konstytucyjnego o zwołanie w trybie pilnym Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Trybunału Konstytucyjnego.

Z poważaniem,

Stanisław Biernat
Sławomira Wronkowska-Jaśkiewicz
Piotr Tuleja
Małgorzata Szafnicka
Leon Kieres
Marek Zubik *Stanisław Rymar* *Piotr Pszczółkowski*

Warszawa, 6 kwietnia 2017 r.

Sędziowie Trybunału Konstytucyjnego:

Stanisław Biernat

Leon Kieres

Piotr Pszczółkowski

Małgorzata Pyziak-Szafnicka

Stanisław Rymar

Piotr Tuleja

Sławomira Wronkowska-Jaśkiewicz

Marek Zubik

Pani Sędzia Julia Przyłębska

Prezes Trybunału Konstytucyjnego

Mając na uwadze statuowaną w art. 195 ust 1 Konstytucji niezawisłość sędziego Trybunału Konstytucyjnego w sprawowaniu swojego urzędu oraz wynikające z art. 6 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz.U. poz. 2072, dalej u.o.t.p.TK) kompetencje i skład Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Trybunału Konstytucyjnego:

- na podstawie art. 7 ust. 2 u.o.t.p.TK wnosimy o zwołanie Zgromadzenia Ogólnego sędziów Trybunału Konstytucyjnego.

- z uwagi na nadzwyczajne powody uzasadniające zwołanie Zgromadzenia Ogólnego sędziów Trybunału Konstytucyjnego wnosimy o zaproszenie do udziału w nim Pana Prezydenta Andrzeja Dudę, który zgodnie z art. 126 ust. 2 Konstytucji RP czuwa nad przestrzeganiem Konstytucji.

UZASADNIENIE

Pomimo publicznej deklaracji, złożonej 21 grudnia 2016 r., Sędzia TK Julia Przyłębska, której Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej powierzył obowiązki Prezesa Trybunału Konstytucyjnego, do

chwili obecnej nie zwołała narady, Zgromadzenia Ogólnego sędziów TK, ani nawet spotkania z udziałem wszystkich sędziów konstytucyjnych.

W tym okresie mają miejsce zachowania będące – w naszej ocenie – łamaniem przez osoby kierujące Trybunałem przepisów ustaw regulujących funkcjonowanie tego organu, zachowania, które uniemożliwiają prawidłowe jego funkcjonowanie, a także prowadzą do naruszenia niezawisłości sędziów i niezależności Trybunału. Nasze zarzuty dotyczą przede wszystkim trzech sfer funkcjonowania TK.

1. Pierwsza obejmuje sprzeczne z art. 38 u.o.t.p.TK i z przepisami regulującymi wyłączenie sędziego kształtowanie składów orzekających w poszczególnych sprawach, przejawiające się m.in. praktyką odbierania spraw sędziom Trybunału i uniemożliwianiem im orzekania.

2. Druga sfera związana jest z faktem, że wbrew decyzji Prezydenta RP o powołaniu STK Julii Przyłębskiej na stanowisko Prezesa Trybunału Konstytucyjnego, funkcję tę w szerokim zakresie wykonuje STK Mariusz Muszyński, którego kandydaturę Pan Prezydent odrzucił.

3. Trzecia sfera dotyczy jawności postępowania przed TK i swobody wypowiedzi sędziów TK.

Ad. 1/.

W celu zapewnienia sobie dowolności w kształtowaniu składów orzekających, kierownictwo TK posługuje się zróżnicowanymi metodami.

Znaną publicznie i najbardziej niebezpieczną z punktu widzenia bezstronności Trybunału metodą jest pozostawianie od trzech miesięcy bez rozpoznania sprawy z wniosku Prokuratora Generalnego z 11 stycznia 2017 r., w którym domaga się on kontroli konstytucyjnej uchwał Sejmu z 2010 r. o wyborze trzech sędziów Trybunału Konstytucyjnego: Stanisława Rymara, Piotra Tulei i Marka Zubika (sygn. U 1/17). Wbrew zapewnieniu Prezes Julii Przyłębskiej, przekazanemu sędziom konstytucyjnym, sprawa ta nie została rozstrzygnięta do końca marca 2017 r., a fakt podważenia przez Prokuratora Generalnego legalności wyboru trzech sędziów konstytucyjnych stał się pretekstem do wyłączenia tych sędziów od udziału w niektórych sprawach (por. Kp 4/15, Kp 1/17). Prokurator Generalny występuje wówczas z wnioskiem o wyłączenie sędziów TK: Stanisława Rymara, Piotra Tulei i Marka Zubika, a 3-osobowy skład TK wydaje postanowienie uwzględniające ten wniosek, eliminując w ten sposób sędziów z orzekania (brak podstaw do takiego wyłączenia został wykazany w zdaniu odrębnym STK Sławomiry Wronkowskiej-Jaśkiewicz do wyroku Kp 1/17). Na szczególną uwagę zasługuje kształtowanie przez Prezes TK składów orzekających w sprawie wyłączenia tych sędziów: orzeczenia są podejmowane praktycznie w tych samych składach osobowych. Do niniejszego pisma załączamy odpisy postanowień o wyłączeniu sędziów konstytucyjnych: Stanisława Rymara, Piotra Tulei i Marka Zubika, wydanych 6 i 8 marca br. w sprawach o sygn. Kp 4/15 i sygn. Kp 1/17, oraz postanowienie z 15 marca br. o niewyłączeniu STK Michała Warcińskiego w sprawie o sygn. Kp 1/17.

Postanowienia zostały wydane z udziałem tych samych osób, co w sposób oczywisty stanowi naruszenie ustawowego obowiązku alfabetycznego wyznaczania przez Prezesa Trybunału członków składu orzekającego (art. 38 ust 1 u.t.p.TK). Dopuszczone przez ustawodawcę odstępstwo od zasady alfabetycznego wyznaczania składów dotyczy wyłącznie wyznaczenia sędziego sprawozdawcy i tylko w uzasadnionych przypadkach.

Gdy zaś chodzi o rozpoznanie wniosku w sprawie sygn. U 1/17, to sprawa ta, której zarówno doniosłość, jak i realna możliwość „rozpoznania”, determinować powinny powierzenie orzekania w niej pełnemu składowi Trybunału, ma zostać rozstrzygnięta w składzie trzech sędziów. Prokurator Generalny, we wniosku z 11 stycznia 2017 r. kwestionującym konstytucyjność wyboru sędziów TK: Stanisława Rymara, Piotra Tulei i Marka Zubika, zarzuca m.in., że uchwały Sejmu o wyborze tych sędziów nie określają, na które wakujące miejsce miał zostać wybrany konkretny sędzia. Sprawozdawcą w sprawie o sygn. U 1/17 został wyznaczony STK Mariusz Muszyński, którego wybór na stanowisko sędziego, stwierdzony uchwałą Sejmu z 2 grudnia 2015 r., dotknięty jest – między innymi - dokładnie tym samym zarzutem, którego istnienie stanowi merytoryczną podstawę wniosku Prokuratora Generalnego dotyczącego trzech sędziów wybranych w 2010 r. Dlatego rozstrzyganie sprawy o sygn. U 1/17 z udziałem Mariusza Muszyńskiego jako sprawozdawcy budzi zrozumiały sprzeciw. Nie jest to zresztą pierwszy przypadek, gdy do orzekania w sprawie wyłączenia sędziego TK wyznaczony jest inny sędzia, znajdujący się w identycznej sytuacji prawnej (por. zdanie odrębne do wyroku TK w sprawie K 4/15). Załączamy także postanowienie z dnia 8 marca 2017 r., wydane w sprawie o sygn. K 24/14. W tej sprawie, przy udziale sędziego, który dwukrotnie postanawiał o wyłączeniu sędziów Stanisława Rymara, Piotra Tulei i Marka Zubika, rozstrzygano wniosek o wyłączenie Mariusza Muszyńskiego. Pomimo istnienia identycznych przesłanek, wniosek o wyłączenie Mariusza Muszyńskiego rozstrzygnięto dokładnie w odmiennym kierunku.

Jednocześnie, od stycznia 2017 r. w Trybunale Konstytucyjnym szeroko stosowana jest praktyka podejmowania niezgodnych z przepisami ustawy, arbitralnych decyzji o zmianach składów orzekających, wyznaczonych uprzednio stosownie do zawłości sprawy (art. 37 ust. 1 pkt 1 e) u.o.t.p.TK) i zgodnie z kolejnością alfabetyczną. W tym czasie doszło do przenoszenia spraw przewidzianych do rozpoznania w pełnym składzie TK na poziom składów 5-osobowych i 3-osobowych, co zwykle wiązało się ze zmianą sprawozdawcy. Takich przypadków od stycznia do tej pory było 21. Ponadto, w 84 przypadkach zmieniono sędziów w składach 5-osobowych i 3-osobowych, w tym – 24 sędziów sprawozdawców. Same liczby tych zmian dowodzą, że zmiany te nie są podyktowane jedynie koniecznością włączenia do orzekania nowych sędziów, którym trzeba przydzielić sprawy.

Na wadliwość kształtowania składów orzekających wpływa także brak przemyślanej polityki urlopowej. W TK nie opracowano bowiem planu urlopów sędziów i nie skoordynowano go z planem

rozpraw i narad, a przy tym mamy do czynienia z praktyką niedopuszczania sędziów do orzekania, mimo deklarowanej przez nich gotowości przerwania urlopu.

Przedstawione wyżej praktyki, w ocenie sędziów TK, niweczą gwarancje niezawisłości sędziowskiej i dają podstawę do zarzutu stronniczego kształtowania składów orzekających Trybunału.

Ad 2/.

Sędzia Julia Przyłębska, wskazana przez Prezydenta RP jako sędzia pełniąca obowiązki prezesa TK, pełnomocnictwem z 20 grudnia 2016 r. upoważniła STK Mariusza Muszyńskiego do zastępowania Jej w realizacji uprawnień związanych z kierowaniem Trybunałem Konstytucyjnym. Następnie, pełnomocnictwem z 21 grudnia 2016 r. STK Julia Przyłębska upoważniła STK Mariusza Muszyńskiego do zastępowania jej w realizacji uprawnień Prezesa Trybunału Konstytucyjnego wynikających z ustawy z dnia 13 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym oraz ustawę o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego (Dz.U. poz. 2074, dalej – u.w.). W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 13 grudnia 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym Prezes Julia Przyłębska w dniu 4 stycznia 2017 r. sporządziła aneks do wskazanego wyżej pełnomocnictwa stwierdzający, że pełnomocnictwo udzielone STK Mariuszowi Muszyńskiemu obejmuje: kierowanie pracami Trybunału w razie jej nieobecności, reprezentowanie Trybunału Konstytucyjnego na zewnątrz w zakresie określonym każdorazowo przez Prezesa, przewodniczenie rozprawom składu gdy sprawozdawcą jest Prezes, wykonywanie czynności procesowych w imieniu Prezesa wskazanych w ustawie o Trybunale Konstytucyjnym oraz w statucie Biura Trybunału. Upoważnienie to wykracza poza zakres wskazany z art. 12 ust. 2 i 3 u.o.t.p.TK.

Jeszcze dalej idące wątpliwości budzi decyzja Prezes Julii Przyłębskiej o powierzeniu STK Mariuszowi Muszyńskiemu kierowania Biurem TK. Z art. 12 ust. 2 i art. 14 u.w., art. 12 ust. 3 i art. 17 u.o.t.p.TK, a także art. 10 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o statusie sędziów TK (Dz.U. poz. 2073, dalej- u.s.s.) wynika, że sędzia TK, ani na etapie wprowadzania nowych rozwiązań organizacyjnych w Trybunale (likwidacja Biura TK, tworzenie w jego miejsce nowych jednostek), ani na etapie funkcjonowania nowo utworzonych jednostek, nie może wykonywać zadań administracyjnych/zarządczych, a także wykonywać funkcji kierowniczych wobec personelu. W odniesieniu do tych czynności, zarówno u.w. jak i u.o.t.p. TK, mówią o „osobie” (a nie o sędzi), której Prezes Trybunału powierza wykonywanie tych czynności, a – w przypadku likwidacji Biura – dodatkowo, określa wynagrodzenie tej osoby. Regulacja ustawowa jest konsekwentna: ustawodawca uznał, że dopuszczenie wykonywania wskazanych czynności przez sędziego TK pozostawałoby w oczywistej sprzeczności z zakazem podejmowania przez niego, choćby nieodpłatnie, „innego zajęcia” poza pracą naukową lub dydaktyczną (art. 10 ust. 2 u.s.s.). Zakaz wykonywania innych zajęć jest

wynikiem dostrzeżenia przez ustawodawcę zagrożenia dla prawidłowego wykonywania obowiązków a nawet niezawisłości, będącej koniecznym a zarazem niezbywalnym przymiotem sędziego (art. 195 K).

Pozycja prawna i faktyczna STK Mariusza Muszyńskiego w sposób jawny odbiega od ustawowego modelu. Rozbieżność ta jest ewidentnie potwierdzona w treści oficjalnej pieczęci, którą posługuje się Mariusz Muszyński występujący jako: „Sędzia Trybunału Konstytucyjnego upoważniony do wykonywania uprawnień i obowiązków Szefa Biura Trybunału Konstytucyjnego”. Wyposażony we wszystkie kompetencje likwidatora Biura TK (art. 12 i 14 u.w.) oraz szefa Biura, STK Mariusz Muszyński wykonuje czynności dotyczące nie tylko personelu administracyjnego TK, ale także – w pełni arbitralnie – decyduje o zatrudnieniu i jego warunkach w stosunku do prawników z Zespołu Wstępnej Kontroli Skarg Konstytucyjnych i Wniosek oraz tzw. asystentów sędziów TK, którzy współpracują bezpośrednio z sędziami przy opracowywaniu orzeczeń.

Niezależnie od tego, czy czynności te kwalifikujemy jako czynności Szefa Biura, wykonywane na podstawie art. 12 ust. 2 u.w. po likwidacji tego stanowiska, czy też jako likwidację Biura TK, przewidzianą w art. 14 u.w., czy wreszcie – jako przeprowadzanie nieznanego ustawom „audytu wewnętrznego”, czynności te mogą być wykonywane przez „osobę” upoważnioną lub powołaną przez Prezesa. Osobą tą, jak wynika z zestawienia sformułowań ustawowych, nie może być sędzia TK. W świetle prawa Pan Mariusz Muszyński nie może jednocześnie być sędzią TK i wykonywać, choćby nieodpłatnie, funkcji Szefa/likwidatora Biura lub – tym bardziej – wewnętrznego audytora TK.

Przedstawiona wyżej pozycja STK Mariusza Muszyńskiego nie pozostaje bez wpływu na sytuację pozostałych sędziów TK. Sędzia ten wykonuje bowiem nie tylko czynności pracodawcy wobec pracowników jednostek organizacyjnych Trybunału, lecz także – bez jakiegokolwiek podstawy prawnej – nadzoruje aktywność poszczególnych sędziów i próbuje decydować o zakresie ich obowiązków. Jak powszechnie wiadomo, na terenie Trybunału doszło do naruszania tajemnicy korespondencji, czego dopuścił się STK Mariusz Muszyński. Podkreślić należy, że w tej fundamentalnej kwestii, Prezes TK Julia Przyłębska, mimo żądań zajęcia przez Nią stanowiska, nie odpowiedziała sędziom konstytucyjnym, ani nie podjęła żadnych decyzji. Jedynie na łamach prasy wyraziła ocenę, że otwarcie przez osobę nieuprawnioną listu kierowanego do sędziego konstytucyjnego miało charakter incydentu. Zupełnie inne stanowisko przedstawił jednak sędziom Trybunału Mariusz Muszyński, który nie tylko nie przeprosił wiceprezesa Trybunału Konstytucyjnego za swoje zachowanie, ale uprzedził sędziów, że praktyka otwierania listów kierowanych do konkretnych sędziów Trybunału może mieć miejsce także w przyszłości. Rozwiązania problemu upatrywał w żądaniu, aby sędziowie konstytucyjni wskazywali nadawcom korespondencji inne niż trybunalskie adresy doręczeń.

Ad 3/.

Wbrew zasadom wyrażonym w art. 54 Konstytucji, praktyce trybunalskiej, oraz interesowi publicznemu w ostatnim okresie ograniczono dostęp mediów do prac Trybunału. O odmowie zgody na

rejestrację przebiegu rozprawy przez dziennikarzy, czy zorganizowania konferencji prasowej, wbrew przepisom prawa (art. 72 i art. 98 u.o.t.p.TK) decyduje STK Mariusz Muszyński, a nie przewodniczący składu orzekającego w konkretnej sprawie.

Z kolei Prezes TK Julia Przyłębska, w wywiadzie udzielonym telewizji publicznej 23 marca br., przypisała sobie prawo monitorowania publicznych wypowiedzi sędziów i nie wykluczyła wszczynania postępowań dyscyplinarnych w stosunku do tych, którzy w ocenie Prezes TK naruszają ustawę o statusie sędziego. Tę wypowiedź uważamy za godzącą nie tylko w niezawistość sędziowską, ale także w obywatelską wolność wyrażania opinii.

Sędziowie konstytucyjni podpisujący niniejsze pismo oczekują szybkiej reakcji i zwołania Zgromadzenia Ogólnego. Zgłaszamy potrzebę i wyrażamy nadzieję przyjęcia zaproszenia do udziału w obradach przez Strażnika Konstytucji, Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudę. W ten sposób zaistniałaby okazja do przedstawienia Panu Prezydentowi informacji o „istotnych problemach wynikających z działalności i orzecznictwa Trybunału”, z którą – zgodnie z art. 9 u.o.t.p.TK – Prezydent ma prawo zapoznać się na zwoływanym corocznie ZO.

Omówienie sygnalizowanych wyżej zagadnień i podjęcie szybkich działań zmierzających do rozwiązania przytoczonych problemów uważamy za niezbędny warunek przywrócenia zgodnej z prawem działalności organu konstytucyjnego, jakim jest Trybunał Konstytucyjny.

Sędziowie Trybunału Konstytucyjnego:

Stanisław Biernacki

Stanisław Tomaszewski-Jabłoński

Przemysław Tuleja

Matgorzata Sapaniewska

Leon Admiński

Marek Żubicki

Andrzej Rzeźniak

Paulina Piwnińska

Warszawa, 28 czerwca 2018 r.

Sędziowie Trybunału Konstytucyjnego:

Leon Kieres, Piotr Pszczółkowski, Małgorzata Pyziak-Szafnicka, Stanisław Rymar,

Piotr Tuleja, Sławomira Wronkowska-Jaśkiewicz, Marek Zubik

Pani Sędzia Julia Przyłębska

Prezes Trybunału Konstytucyjnego

1. Niemal od początku sprawowania przez Panią funkcji Prezesa TK obserwujemy praktykę kształtowania składów orzekających Trybunału, w której znajdujemy nieprawidłowości. Nieprawidłowości te to przede wszystkim:

– niejasne kryteria wyznaczania sprawozdawców i przewodniczących składów orzekających,

– powszechnie stosowane zmiany obsady sędziowskiej w uprzednio wyznaczonych składach Trybunału Konstytucyjnego, dotyczące zarówno sędziów sprawozdawców jak i członków składów orzekających, w tym eliminowanie ze składów sędziów sprawozdawców, którzy przygotowali uprzednio projekty orzeczeń w tych sprawach,

– powtarzający się brak uzasadnienia zarządzeń o zmianie składów sędziowskich,

– niemal całkowite pomijanie niektórych sędziów przy wyznaczaniu składów rozpatrujących wnioski o wyłączenie sędziów.

2. Praktyki tej nie można usprawiedliwiać przyjętym przez Panią Prezes rozumieniem art. 38 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz.U. poz. 2072; dalej: uotpTK). Prezes TK z mocy ustawy posiada kompetencję do wyznaczenia składu orzekającego. Nie należy jej jednak rozumieć jako uprawnienia do dowolnego wyznaczania składów, ani do dokonywania dowolnych zmian w składach orzekających już wyznaczonych.

Art. 38 ust. 1 uotpTK w sposób jednoznaczny ustanawia bowiem zasadę alfabetycznego wyznaczania sędziów do składów orzekających, w tym przewodniczącego i sprawozdawcy. Art. 38 ust. 2 uotpTK przewiduje wyjątek od tej zasady, pozwalając na wyznaczanie poza porządkiem alfabetycznym wyłącznie sędziego sprawozdawcy. Wyznaczenie sędziego sprawozdawcy poza porządkiem alfabetycznym powinno być zaznaczone i uzasadnione w treści zarządzenia o wyznaczeniu składu sędziowskiego.

Przewidziane w art. 38 ust. 2 uotpTK uprawnienie Prezesa TK do wyznaczenia sprawozdawcy poza kolejnością alfabetyczną nie może być rozszerzane na pozostałych członków składu orzekającego. Przewidziane prawem przyczyny uzasadniające zmianę już wyznaczonego składu przez eliminowanie z niego sędziego konstytucyjnego, to: a/ wydanie

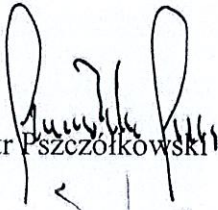
postanowienia o wyłączeniu danego sędziego z udziału w rozpoznaniu konkretnej sprawy oraz b/ zakończenie kadencji sędziego wyznaczonego do składu przed rozpoznaniem sprawy.

Przestrzeganie ustawowych zasad kształtowania składów orzekających TK w praktyce powinno gwarantować przewidywalność i transparentność tego procesu, nie tylko wobec sędziów Trybunału, ale także obywateli obserwujących pracę Trybunału.

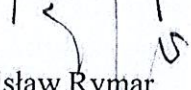
3. Praktyka stosowana przez Panią Prezes jawnie odbiega od przedstawionego wyżej, ustawowego standardu, o czym najlepiej świadczą coraz częstsze publikacje, których autorzy wyliczają sygnatury spraw rozstrzyganych przez TK w składzie ukształtowanym sprzecznie z prawem, ukazując bezpośredni związek między swobodnym doбором sędziów a treścią konkretnego rozstrzygnięcia.

4. Znając przepisy ustawy i na co dzień doświadczając stosowanej praktyki, uważamy przyjmowaną przez Panią Prezes interpretację art. 38 uotpTK za niewłaściwą. Wobec publicznie dostępnej wypowiedzi Pana sędziego M. Muszyńskiego, wiceprezesa TK, który w zdaniu odrębnym do wyroku w sprawie o sygn. K 9/16 przedstawił własną interpretację przepisów o wyznaczaniu składów orzekających, dopuszczającą pełną swobodę Prezesa w ich kształtowaniu, nie możemy dłużej milczeć. Wykładnia dopuszczająca pominięcie kolejności alfabetycznej przy wyznaczaniu składów (poza wyjątkiem z art. 38 ust. 2 uotpTK) oraz pozwalająca na zmiany wyznaczonych zgodnie z ustawą składów sędziowskich jest nie tylko wprost sprzeczna z art. 38 ust. 1 uotpTK, ale prowadzi do zniweczenia założonego przez ustawodawcę celu, jakim jest zagwarantowanie bezstronności składów orzekających Trybunału Konstytucyjnego.

W tej sytuacji wnosimy o bezzwłoczne przedstawienie informacji o dotychczasowej praktyce wyznaczania składów oraz przyjętych przez Panią zasad wyznaczania składów na przyszłość. Praktyka wyznaczania składów sędziowskich powinna być transparentna i zapewniać każdemu z sędziów konstytucyjnych wiedzę, która z kolejnych rodzajów spraw wpływających do Trybunału Konstytucyjnego będzie rozpoznawana z jego udziałem.

Piotr Pszczołkowski

Stanisław Rymar

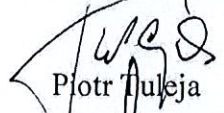
Sławomira Wronkowska-Jaśkiewicz

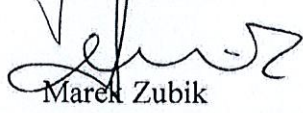
Leon Kieres

Małgorzata Pyziak-Szafnicka

Piotr Tuleja

Marek Zubik

Załącznik do pisma sędziów Trybunału Konstytucyjnego: Leona Kieresa, Piotra Pszczółkowskiego, Małgorzaty Pyziak-Szafnickiej, Stanisława Rymara, Piotra Tulei, Sławomiry Wronkowskiej-Jaśkiewicz, Marka Zubika.

Lista składów orzekających TK, do których od 20 grudnia 2016 r. do 10 czerwca 2018 r. wyznaczono sygnatariuszy pisma celem rozpoznania wniosków o wyłączenie sędziów TK:

20 kwietnia 2017r., sygn. U 1/17: L. Kieres (przew.), M. Pyziak-Szafnicka, S. Wronkowska-Jaśkiewicz (spr.) – skład orzekał o niewyłączeniu M. Warcińskiego,

30 maja 2017 r., sygn. K 14/16: S. Wronkowska-Jaśkiewicz (spr.), Z. Jędrzejewski i P. Tuleja (spr.) – skład orzekał o wyłączeniu S. Rymara,

Lista składów orzekających TK wyznaczonych od 20 grudnia 2016 r. do 10 czerwca 2018 r. których nie wyznaczono sygnatariuszy pisma celem rozpoznania wniosków o wyłączenie sędziów TK:

15 lutego 2017 r., sygn. K 2/17: H. Cioch (przew.), J. Przyłębska (spr.), Z. Jędrzejewski – skład orzekał o niewyłączeniu L. Morawskiego i M. Muszyńskiego

28 lutego 2017 r., sygn. K 24/14: L. Morawski (przew.), G. Jędrejek, M. Warciński (spr.) – skład orzekał o umorzeniu postępowania w przedmiocie wyłączenia M. Zubika – wobec uprzedniej zmiany składu orzekającego w miejsce M. Zubika do rozpoznania merytorycznego wyznaczony został M. Muszyński,

6 marca 2017 r., sygn. Kp 4/15: H. Cioch (przew.), G. Jędrejek, M. Muszyński (spr.) – skład orzekał o wyłączeniu S. Rymara, P. Tulei, M. Zubika,

8 marca 2017 r., sygn. Kp 1/17: H. Cioch (przew.), G. Jędrejek, M. Muszyński (spr.) – skład orzekał o wyłączeniu S. Rymara, P. Tulei, M. Zubika,

8 marca 2017 r., sygn. K 24/14: M. Warciński (przew.), G. Jędrejek (spr.), Z. Jędrzejewski – skład orzekał o niewyłączeniu M. Muszyńskiego,

19 kwietnia 2017 r., sygn. K 10/15: G. Jędrejek (przew.), J. Przyłębska, M. Warciński (spr.) – skład orzekał o niewyłączeniu L. Morawskiego,

20 kwietnia 2017 r., sygn. K 36/15: G. Jędrejek (przew.), Z. Jędrzejewski, M. Warciński (spr.) – skład orzekał o wyłączeniu H. Ciocha,

26 kwietnia 2017 r., sygn. SK 3/13: G. Jędrejek (przew.), Z. Jędrzejewski, M. Warciński (spr.) – skład orzekał o wyłączeniu H. Ciocha,

6 czerwca 2017 r., sygn. K 5/17: G. Jędrejek (przew.), Z. Jędrzejewski (spr.), J. Przyłębska – skład orzekał o wyłączeniu L. Kieresa,

27 lipca 2017 r., sygn. U 1/17: G. Jędrejek (przew.), Z. Jędrzejewski (spr.), A. Zielonacki – skład orzekał o niewyłączeniu M. Muszyńskiego,

5 października 2017 r., sygn. Kp 4/15: Z. Jędrzejewski (przew.), M. Muszyński (spr.), A. Zielonacki – skład orzekał o niewyłączeniu H. Ciocha,

24 października 2017 r., sygn. K 1/17: G. Jędrejek (przew.), J. Przyłębska (spr.), M. Warciński – skład orzekał o niewyłączeniu H. Ciocha i M. Muszyńskiego,

24 października 2017 r., sygn. K 3/17: G. Jędrejek (przew.), Z. Jędrzejewski, M. Warciński (spr.) – skład orzekał o niewyłączeniu M. Muszyńskiego,

6 grudnia 2017 r., sygn. K 13/17: M. Muszyński (przew.), J. Piskorski, A. Zielonacki (spr.) – skład orzekał o niewyłączeniu M. Zubika,

13 grudnia 2017 r., sygn. K 17/14: G. Jędrejek (przew.), M. Muszyński (spr.), J. Przyłębska – skład orzekał o niewyłączeniu J. Piskorskiego,

14 grudnia 2017 r., sygn. K 36/15: J. Piskorski (przew.), M. Warciński, A. Zielonacki (spr.) – skład orzekał o niewyłączeniu M. Muszyńskiego,

19 grudnia 2017 r., sygn. SK 37/15: J. Przyłębska (przew.), Z. Jędrzejewski, M. Warciński (spr.) – skład orzekał o niewyłączeniu M. Muszyńskiego,

21 lutego 2018 r., sygn. K 9/16: A. Zielonacki (przew.), G. Jędrejek, J. Przyłębska (spr.) – skład orzekał o niewyłączeniu M. Muszyńskiego i J. Piskorskiego,

21 lutego 2018 r., sygn. K 9/16: A. Zielonacki (przew.), G. Jędrejek, J. Przyłębska (spr.) – skład orzekał o niewyłączeniu J. Wyrembaka,

6 czerwca 2018 r., sygn. K 16/16: M. Warciński (przew.), G. Jędrejek (spr.), Z. Jędrzejewski – skład orzekał o niewyłączeniu M. Muszyńskiego, J. Piskorskiego, J. Wyrembaka,

**SĘDZIA TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO
PEŁNIĄCY OBOWIĄZKI
PREZESA TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO I**

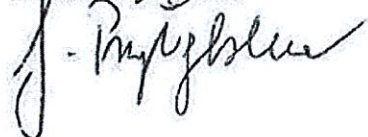
Julia Przyłębska

PEŁNOMOCNICTWO

Na podstawie art. 18 pkt 1 ustawy z dnia 13 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym oraz ustawę o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego (Dz. U. poz. 2074) upoważniam sędziego Trybunału Konstytucyjnego Mariusza Muszyńskiego do zastępowania mnie w realizacji uprawnień sędziego Trybunału Konstytucyjnego pełniącego obowiązki Prezesa Trybunału Konstytucyjnego oraz Prezesa Trybunału Konstytucyjnego wynikających z ustawy - Przepisy wprowadzające ustawę o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym oraz ustawę o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego, ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072) oraz ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego (Dz. U. poz. 2073).

Jednocześnie na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym oraz ustawę o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego powierzam sędziemu Trybunału Konstytucyjnego Mariuszowi Muszyńskiemu wykonywanie uprawnień i obowiązków Szefa Biura Trybunału Konstytucyjnego przewidzianych w ustawie z dnia 22 lipca 2016 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 1157) i w statucie Biura Trybunału, wydanym na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 18 ust. 4 tej ustawy.

Julia Przyłębska

Warszawa, 17 maja 2017 r.

Pani Sędzia

Julia Przyłębska

Prezes Trybunału Konstytucyjnego

Wobec usunięcia z bazy orzeczeń TK trzech wyroków Trybunału o sygnaturach K 47/15, K 39/16 i K 44/16, zwracamy się o niezwłoczne wyjaśnienie:

- 1/. kto podjął decyzję o usunięciu tych wyroków z bazy orzeczeń;
- 2/. na jakiej podstawie prawnej została podjęta ta decyzja.

Julia Przyłębska
Przewodnicząca
Stowarzyszenia
Pracowników
Pracowników
Pracowników

Przewodnicząca
Stowarzyszenia
Pracowników
Pracowników

Warszawa, 27.07.2017

STK Piotr Tuleja

Stanowisko w sprawie projektu regulaminu Trybunału Konstytucyjnego z dnia 19 lipca 2017 r.

Regulamin TK stanowi akt prawa wewnętrznego. Nie może więc wkraczać w materię aktów powszechnie obowiązujących, o których mowa w art. 87 Konstytucji. Przede wszystkim regulamin TK nie może ograniczać treści przepisów Konstytucji, ustawy o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym oraz ustaw o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego.

W mojej ocenie cztery propozycje projektu regulaminu są sprzeczne z wskazanymi wyżej ustawami i Konstytucją. Z tego względu nie powinny zostać przyjęte przez Zgromadzenie Ogólne Sędziów TK.

Przewidziana w § 21 ust. 3 projektu kompetencja Prezesa TK do zarządzania zwrotu wniosku lub pytania prawnego jest sprzeczna z art. 191 ust. 1 pkt 1 i 2 Konstytucji. Wnioski wskazane w tym przepisie nie podlegają wstępnej kontroli ze skutkiem nie nadania im dalszego biegu. Dlatego też Prezes nie może zwrócić ich wnioskodawcy, odmawiając tym samym wszczęcia postępowania przed TK.

W myśl § 35 ust. 1 projektu w toku rozprawy skład orzekający może, za zgodą Prezesa, Trybunału, na wniosek przewodniczącego składu orzekającego lub sędziego sprawozdawcy, zdecydować o zwróceniu się przewodniczącego składu do Sądu Najwyższego, Naczelnego Sądu Administracyjnego i innych organów władzy publicznej wskazanych w regulaminie. W mojej ocenie wymóg zgody Prezesa narusza art. 70 ust. 1 ustawy o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym. Przepis ten jednoznacznie wskazuje, że do SN lub NSA występuje Trybunał. Z ust. 2 art. 70 jednoznacznie wynika, że Trybunał występuje do SN i NSA w trakcie rozpoznawania sprawy. Uzależnianie decyzji TK rozpoznającego sprawę od zgody Prezesa TK jest niedopuszczalne ze względu na niezawisłość sędziów orzekających w tej sprawie.

Z podobnych względów uważam, że niezgodny z ustawą o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym, w szczególności z jej art. 37 ust. 1 pkt 1 lit. d, jest § 51 ust. 6 projektu regulaminu TK. W myśl tego przepisu, jeżeli konieczność rozpoznania sprawy w pełnym składzie stwierdzi skład orzekający (najczęściej jest to pięcioosobowy skład), Prezes Trybunału wydaje zarządzenie o przekazaniu albo o odmowie przekazania sprawy do

rozpoznania w pełnym składzie. Z art. 37 ust. 1 pkt 1 lit. d wynika, że to skład rozpoznający sprawę, bez udziału Prezesa TK, decyduje o przekazaniu jej do rozpoznania pełnemu składowi: „ Trybunał orzeka w pełnym składzie (...) w sprawach o szczególnej zawichości, z inicjatywy Prezesa Trybunału, a także gdy z wnioskiem o uznanie sprawy za szczególnie zawilą do Trybunału zwróci się skład orzekający wyznaczony do rozpoznania danej sprawy, albo w sprawach, w których szczególna zawichość wiąże się z nakładami finansowymi nieprzewidzianymi w ustawie budżetowej, a w szczególności gdy skład orzekający zamierza odstąpić od poglądu prawnego wyrażonego w orzeczeniu wydanym w pełnym składzie”. Wniosek o rozpoznanie sprawy w pełnym składzie może wystąpić (niezależnie od siebie) Prezes lub skład orzekający. To pełny skład TK, a nie Prezes, decyduje o przyjęciu sprawy do rozpoznania. Zgodna Prezesa jest wykluczona jeszcze z jednego powodu. Jeżeli skład orzekający zamierzałby odstąpić od poglądu prawnego TK i z tego powodu zwracał się o rozpoznanie sprawy w pełnym składzie, to odmowa Prezesa, o której mowa w § 51 ust. 6, oznaczałaby bezpośrednią ingerencję w sferę orzekania. Prezes TK naruszałby w takim przypadku niezawisłość sędziów orzekających i niezależności Trybunału.

Najdalej idącą ingerencję w niezawisłość sędziowską stanowi § 54 ust. 1 projektu regulaminu stwierdzający, że zdanie odrębne od orzeczenia nie może dotyczyć jego rubrum (części stałej każdego wyroku zawierającej miejsce i datę wydania, nazwę orzeczenia oraz skład orzekający). . Celem tego przepisu jest zapewne wyeliminowanie składania zdań odrębnych wskazujących na wydanie wyroku TK w niewłaściwym składzie. Wprowadzone ograniczenie jest jednak niezgodne z prawem. Po pierwsze w myśl art. 106 ust. 3 ustawy o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym sędzia zgłasza zdanie odrębne, gdy nie zgadza się z większością głosujących. Brak jakichkolwiek innych ograniczeń dotyczących składania zdań odrębnych. Po drugie, składanie zdania odrębnego stanowi wykonanie dyspozycji art. 195 ust. 1 Konstytucji, w myśl którego sędziowie TK w sprawowaniu urzędu są niezawisli i podlegają tylko Konstytucji. Sprawowaniem urzędu jest m.in. zgłaszanie zdań odrębnych. Skoro w tym zakresie sędzia TK podlega tylko Konstytucji, to oczywistym jest, że nie można nakładać na niego ograniczeń w regulaminie TK. Regulamin może jedynie określać organizacyjne kwestie związane ze składaniem zdań odrębnych. Do takich nie należy wskazywanie materii, w których zdanie odrębne jest dopuszczalne.